

YANGI O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY ISLOHOTLARNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15559817>

Ravshan Ernazarov Ummatovich

*Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar
universitetining Toshkent filiali "Tabiiy-ilmiy, gumanitar fanlar va jismoniy madaniyat"
kafedrası dotsenti, falsafa fanlari nomzodi, dotsent*

Annotatsiya

Ushbu maqolada Yangi O‘zbekistonda ijtimoiy islohotlarning o‘ziga xos xususiyatlari va yechimlari, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlar jadallashuvi, Yangi O'zbekistonni bunyod etish bo'yicha amalga oshirilayotgan keng ko'lamli ishlar haqida to'liq bayon qilingan.

Kalit so'zlar

ijtimoiy islohotlar, taraqqiyot falsafasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, adolat prinsiplari.

SPECIFIC FEATURES AND SOLUTIONS OF SOCIAL REFORMS IN NEW UZBEKISTAN

Ravshan Ernazarov Ummatovich

*Assistant professor of the department of "Natural-scientific, humanitarian sciences
and physical culture", Tashkent branch of the Samarkand State University of Veterinary
Medicine, Animal Husbandry and Biotechnology, candidate of philosophy, associate
professor*

Annotation

This article describes the specific features and solutions of social reforms in New Uzbekistan, the acceleration of reforms in our country, and the large-scale work being done to create New Uzbekistan.

Key words

social reforms, philosophy of development, information and communication technologies, principles of justice.

Kirish:

Ijtimoiy mamlakat har bir shaxs uchun ijtimoiy tenglik va adolat prinsiplari yordamida munosib turmush kechirish sharoitlarini yaratib berishini, u – ijtimoiy

tafovutlarni kamaytirish, muhtojlarga yordam berish bo'yicha samarali siyosat olib boradigan mamlakat modeli ekanini ta'rifladi. Ijtimoiy davlat muhtojlarga uy-joy, yashash uchun kerak bo'lgan iste'mol tovarlarining eng kam miqdori belgilab qo'yilishini nazarda tutishi, u shaxs va uning oilasi munosib hayot kechirishi uchun yetadigan ish haqi, bandlikni ta'minlash, xavfsiz mehnat sharoitini yaratish, kambag'allikni qisqartirishni talab qilishini ta'kidladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

Yangi O'zbekistonning taraqqiyot falsafasini biroz yorqin namoyon etadigan to'rtta yo'nalishni ajratib ko'rsatish mumkin. Islohotlarning farqli tarafi ularning yaqqol ko'rsatilgan ijtimoiy yo'nalganligi, insonga, uning ehtiyojlariga yaqinroq bo'lishga harakat qilishi, islohotlar natijasida insonlarning tez o'zgarib borayotgan ijtimoiy-iqtisodiy muhitlarga ko'nikishiga yordamlashish, ijtimoiy-iqtisodiy muhitlar va samarali ijtimoiy himoya tizimini yaratishdan iborat.

Hozirgi kunda davlatimizda amalga oshirilayotgan islohotlar takomillashgani va O'zbekiston yangi taraqqiyot yo'liga qadam qo'ygani, ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, ta'limiy, ilmiy muhitning o'zi esa ancha murakkab va serqirra bo'lib borayotgani, bu sodir bo'layotgan jarayonlarni uzluksiz tahlil etishning, tezda tuzatishlar kiritishning, boshqaruvni rivojlantirish va o'sishning yangi manbalarini kreativ shaklda topishning jiddiyligini oshirishi hammaga ayon bo'ldi.

Ma'lumki, aholini ijtimoiy himoyalashga alohida e'tibor qaratilmoqda. O'zbekistonda islohotlar boshlangan ilk vaqtdayoq, uning asl maqsadi insonga munosib turmush va faoliyat muhitlarini vujudga keltirishdan iborat, deb belgilangan edi. Bozor munosabatlariga o'tishning dastlabki paytidan boshlab aholini oldindan ijtimoiy himoyalash borasidan kerak bo'lgan chora-tadbirlar ko'rib borildi. Shu niyatda miqdori doimiy o'zgartirib turilgan faoliyat haqi, pensiyalar, turli nafaqalar, stipendiyalar, kompensatsiya to'lovlari tarzidagi pul to'lovlari keng foydalanildi.

O'zbekiston mustaqillikka erishgach nodavlat notijorat tashkilotlari faoliyatiga keng imkoniyatlar yaratildi. Davlat tomonidan bunday tashkilotlar faoliyatining ham huquqiy, ham iqtisodiy asoslari kafolatlab berildi. Bu esa nodavlat notijorat tashkilotlar sonining ko'payishi va jamiyat turmush tarzidagi mavjud masalalarni bartaraf qilishga o'z hissasini qo'shishga imkoniyat yaratdi.

Natijalar:

Davlatimizda birinchi marotaba aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashning integratsiyalashgan, zamonaviy tizimi bosqichma-bosqich va izchil hayotga tatbiq qilinmoqda. Shuningdek, u xalq bilan "ijtimoiy muloqot"ni amalga oshirishning tubdan yangi mexanizmlariga asoslanadi. Oxirgi vaqtlarda davlatimizda amalga

oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlarga e‘tibor beradigan bo‘lsak, ularning ayrimlari ijtimoiy sohaga yo‘naltirilganini ko‘rishimiz mumkin.

Binobarin, ijtimoiy davlatda mehnatga layoqatli har bir insonning bandligi ta‘minlanadi. Uning munosib turmush kechirishi uchun yetarli miqdordagi ish haqi belgilanadi, ishchi uchun xavfsiz mehnat sharoitlari yaratiladi, ishsizlikdan himoyalani, sifatli ta‘lim, malakali tibbiy xizmat olish huquqlari haqiqiy amalga oshiriladi. Bolalar, ayollar, keksalar, nogironligi bo‘lgan shaxslar, migrantlar va ularning oila a‘zolari har taraflama qo‘llab-quvvatlanadi.

Insoniyatning tarixiy taraqqiyoti va takomillashish bosqichlariga e‘tibor qaratsak, har bir vaqtning o‘z taraqqiyot omillari, ehtiyojlari, talablari va hayotiy tamoyillari mavjud bo‘ladi. Binobarin, bularning hammasini rivojlantirish va shakllantirishga, ularga alohida ma‘no-mohiyat bag‘ishlashga, bu vaqtda davlat, jamiyat hayoti, ijtimoiy-siyosiy institutlar faoliyatining aniq yo‘nalishlarini belgilab beradigan yuqori tarixiy hodisalarning guvohi bo‘ladi.

Harakatlar strategiyasi O‘zbekistonni tez jadallik bilan rivojlanayotgan zamon talablari yordamida jadal takomillashtirishning ilmiy-nazariy, amaliy konstruktiv asoslarini belgilab beradigan, taraqqiyotning yangi davri uchun belgilangan asosiy dasturilamaldir, desak, ayni haqiqat bo‘ladi. Bu keng ko‘lamli, noyob hujjat mamlakatimizning hamma sohalarida yangicha yondashuv va mezonlarni joriy qilish, aholining hamma qatlamlari orasidagi tashabbuskorlik, tadbirkorlik, elu yurtimiz taqdiri va kelajagi uchun mas‘uliyat va daxldorlik tuyg‘usini oshirish, aniq tizim yordamidagi samarali faoliyat tartibini joriy qilishda tobora hal etuvchi ahamiyat kasb etib borayotganini hozirgi vaqtda yurtimizda va xorijdagi nufuzli ekspert va tahlilchilar, jahon siyosat maydonida yuqori o‘rin tutadigan atoqli mamlakat va siyosat arboblari keng e‘tirof qilishmoqda.

Muhokama:

Ma‘lumki, aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj, shuningdek ehtiyojmand qatlamlarini qo‘llab-quvvatlash va ularga davlat tarafidan kafolatlar tizimi asosida yordam ko‘rsatish yo‘lga qo‘yilgan. Insonlarning farovon va hayotdan rozi bo‘lib turmush kechirishi uchun munosib sharoit yaratish, bandlikni ta‘minlash va daromadini oshirish, ishsizlik va kambag‘allikni qisqartirish, turmush muhiti va sifati tomonidan tabaqalanishga yo‘l qo‘ymaslik kabi muammolarga mamlakat siyosati darajasida alohida e‘tibor berilmoqda.

Yangi O‘zbekistonda “Inson qadri uchun” g‘oyasi, har qanday insonning hayoti, erkinligi, sha‘ni va qadr-qimmatini, boshqa daxlsiz huquqlarini joyiga qo‘yish, ulug‘lash, shuningdek davlatning har bir fuqarosi uchun tinch va xavfsiz hayotni, malakali tibbiy xizmat, sifatli ta‘lim, kuchli va manzilli ijtimoiy himoya va

sogʻlom ekologik sharoit taʼminlanishini, munosib turmush sharoitini yaratishni nazarda tutishi alohida eʼtirof qilindi va yuksak baholandi.

Hozirgi kunda mamlakat va jamiyat boshqaruvining hamma bosqichlarida tanqidiy tahlil, qatʼiy tartib-intizom qabul qilinayotgan har bir qonun, farmon va qaror, joriy etilayotgan yangilikka ongʻli munosabat birinchi oʻringa chiqib, ishchanlik sharoiti keng qaror topib borayotganiga hammamiz guvoh boʻlib kelmoqodamiz.

Har bir sohada mamlakat tomonidan belgilab berilgan aniq va samarali tizim va standartlar yordamida ish tutish, masalan, iqtisodiyot sohasini oladigan boʻlsak, nafaqat mahsulotlar sifatini, balki shu mahsulotlarni ishlab chiqaradigan insonlarda kasbiy shakllanishining uzluksizligi, ularda oʻz shaxsiy masʼuliyatini doimo chuqur his qilib yashashni taʼminlaydi, bu esa faoliyatda barqarorlik, izchillik va sifat omillariga rioya qilishni zaruriyatga aylantiradi.

Xulosa:

Xulosa oʻrnida shuni aytish joizki, davlatimizda Yangi Oʻzbekistonni bunyod etish boʻyicha amalga oshirilayotgan keng koʻlamli ishlarga oid yana koʻpgina misollarni keltirish mumkin. Ijtimoiy islohotlarni oʻz ichiga olgan yechimlar koʻpchilik bilan ishlab chiqilgan markaziy muloqotlarni takomillashtirish, maʼlumotlar almashish va inson manfaatiga vosita boʻlib, hamma mamlakatlik provayderlar uchun faqatgina axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini taʼminlash yordamida faoliyat olib borishdir. Yangi tizimni isloh qilishda yuqori eʼtibor muvofiqlashtirishning eng asosiysi boʻlgan ahamiyati va keng doirasigacha samaradorlik koʻrsatish lozim.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг «Тараққиёт Стратегияси». Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси (www.lex.uz) 2022 йил 29 январь.
2. Mirziyoyev Sh. M.. 2023 йил 11 сентябрда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон - 2030» стратегияси тўғрисида»ги 158-сон Фармони.
3. Mirziyoyev Sh. M. Erkin va farovon, demokratik Oʻzbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent: Oʻzbekiston. 2017.
4. Mirziyoyev Sh. M. Jamiyat hayotining tanasi iqtisodiyot boʻlsa, uning joni va ruhi maʼnaviyatdir. 2021.
5. Tulyakov E. Taraqqiyot strategiyasi markazi materiallari asosida. 2020.

6. Yangi O'zbekistonning iste'dodli yoshlari, Ilmiy ishlar to'plami, Ikkinchi kitob. –Toshkent, Ta'lim nashriyoti, 2021.